

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

PSIHOLOGIJA

==== Izpitna pola 3 =====

Četrtek, 31. maj 2007 / 90 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

V tej poli so štiri strukturirane naloge. Izberite in odgovorite na tri. V naslednje okvirčke napišite številke nalog, ki naj jih ocenjevalec popravi.

Če jih ne boste vnesli, bo ocenjevalec popravil prve tri naloge, ki ste se jih lotili.

Odgovore vpisujte v za to predviden prostor v izpitni poli, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami. Osnutek, ki ga lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Odgovore na posamezna vprašanja pri vsaki nalogi označite z ustrezno črko vprašanja. Neoznačeni odgovori se točkujejo z nič (0) točkami.

V nalogi je v oklepaju na desni strani navedeno število možnih točk.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

1. Janez je prvo šolsko uro pogosto zamudil k pouku. Razrednik mu je to nekajkrat spregledal, ko pa se je zamujanje ponavljalo, mu je za vsakokratno zamudo dal neopravičeno uro. Nekega dne je Janezu sporočil, da bo naslednji neopravičeni uri sledil ukor. Od tistega dne Janez ni več zamudil k pouku.

A) Poimenujte in opredelite obliko pogojevanja, zaradi katere se je pri Janezu utrdilo zamujanje. Iz naloge izpišite tisti del besedila, ki ponazarja pozitivno podkrepljevanje takega Janezovega vedenja. (3 točke)

B) Razložite, kako nagrada in kazen vplivata na oblikovanje vedenja, in to ponazorite z dvema različnima primeroma pri predšolskem otroku. (4 točke)

C) Presodite in pojasnite prednosti in pomanjkljivosti učenja z uporabo nagrad in kazni pri vzgoji otrok. (4 točke)

2. Na delovno mesto bančnega uslužbenca se je prijavilo deset kandidatov, ki so izpolnjevali razpisne pogoje. Psiholog je s psihološkimi testi izmeril njihove numerične sposobnosti in odgovornost pri delu, nato pa izvedel razgovor za službo.

A) Opredelite psihološki test. Iz besedila naloge ugotovite, kateri dve področji strukture osebnosti je psiholog ugotavljal s testi. (3 točke)

B) Navedite in opišite merske značilnosti psiholoških testov. (4 točke)

C) Predstavljajte si, da rešujete "psihotest" v nekem časopisu. Kakšne pomanjkljivosti imajo časopisni "psihotesti"? Pojasnite svoje odgovore. (4 točke)

3. Domen se je z očetom peljal po avtocesti proti Primorski. Oče je med potjo pogledoval proti Nanosu in rekel, da ga linija vzpetine spominja na parabolo. V tistem trenutku se je Domnu porodila ideja za zaključek pesmi, v kateri opeva lepote narave.

A) Opredeljite pojem ustvarjalnosti. Poimenujte fazo ustvarjalnega procesa, ki je razvidna iz opisa v nalogi, in izpišite tisti del besedila, ki ponazarja to fazo. (3 točke)

B) Na primeru preurejanja svoje sobe zaradi nakupa računalnika opišite, kaj se dogaja v posamezni fazi ustvarjalnega procesa, in pri tem vsako fazo poimenujte. (4 točke)

C) Presodite, katere osebnostne lastnosti lahko pri posamezniku ugodno vplivajo na ustvarjalnost. Utemeljite svoje presoje. (4 točke)

4. V članku "Novi državljeni Evrope" (Delo, december 2005) je bila objavljena mednarodna raziskava o vrednotah 1600 mladih iz več evropskih držav. Nekaj ugotovitev:

 1. mlađi Evropejci želijo biti dobro informirani – veliko berejo in brskajo po internetu;
 2. želijo uspeti v zunanjem svetu ter se dokazati z denarjem in hitrim avtomobilom;
 3. igraju računalniške igre, zvezčer pa gredo v družbo in so "kul".

A) Navedite kategorijo vrednot (po Musku) za prvo, drugo in tretjo ugotovitev iz raziskave.
K vsaki kategoriji pripisite ustrezno številko ugotovitve iz besedila naloge. (3 točke)

B) Raziskava ugotavlja, da je pomembna vrednota mladih tudi družina (starši, sorodniki).
Navedite še tri moralne vrednote in vsako ponazorite z obnašanjem med sošolci
v razredni situaciji. (4 točke)

C) Presodite, zakaj so vrednote pomembne za posameznikovo doživljanje in obnašanje.
Pojasnite svoje presoje. (4 točke)

PRAZNA STRAN